

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

LUJ, 1938. Szeptember 26.
I. évfolyam, 254. szám.

Hétfő

Győzött a romániai buza

Az illetékesek még az 1936 évben elhatározták, hogy megrendezik a romániai nemzeti buzaversenyt. A legkiválóbb minőségű Romániában termelt búzafajtákat be kellett volna küldeni a nársi nemzetközi kiállításra. A nagyszabású romániai buzaversenyt azonban csak ebben az évben valósíthatták meg. Ez a verseny betetőzése volt az új rendszernek, amelynek elsősorban az volt a kimondott célja és szándéka, hogy nemes versenyre ösztönözze a mezőgazdákat, hogy megismertesse velük az új termelési eljárásokat, műszaki újításokat és ily módon a romániai gabona minőségének lényeges feljavításával visszaállítsák a romániai buza jó hírét a külföldi piacokon. Ennek érdekében a termelést észszerűsítették és az egyes területek éghajlati és talajviszonyainak legjobban megfelelő búzafajtákat termelték. Ennek a céltudatos intézkedésnek olyan kitűnő eredményei voltak, amelyek minden tekintetben igazolták az új rendszer meghonosításának öntudatos célkitűzését.

Romániában a folyó évben összesen 3.264.000 hektár területen termeltek búzát.

Az átlagtermelés hektáronként 1310 kg. volt. Románia idei búzatermése összesen 495.000 vagon. Tehát hektáronként a legnagyobb terméshozadékot produkálták búzában és az összterménység is a legnagyobb volt a háború óta...

Az egész búzatermés értéke 20 milliárd lej.

Olyan számok, olyan eredmények ezek, amelyek feleslegessé tesznek minden további magyarázatot, dicsőretet vagy megjegyzést.

Hogy nemzetgazdasági szempontból mit jelent a nemzeti értéknek ez a jelentős gyarapodása és az ország gazdagsága mennyire szembeötlő, azt bizonyítják a következő adatok:

Románia az összterménységből 150.000 vagon exportálhat, szállíthat külföldre.

Ennek a mennyiségnek az értéke 4 milliárd lej. A belföldi viszonylatban fokozható a búzafogyasztás. A kitűnő minőségű buza tehát jelentősen gyarapítja az ország gazdagságát.

A román buza megnyerte a nemzetközi buzaversenyt. Jalomituében a hektáronkénti búzahozadék 4300 kg. volt. Vaslui- és Albamegyékben pedig hektáronként 4100 kiló, ami világrekordot jelent.

Az ország 11 megyéjében a hektáronkénti terméshozam meghaladta a 3000 kilót. Minőségileg pedig a romániai buza rendkívül jó. Az ország 11 vármegyében a termelt buza átlagával meghaladta a 83 kilót hektáronként.

Nemcsak mennyiségileg, hanem minőségileg is Románia érte el a világrekordot a búzatermelés terén. Az ország két megyéjében a romániai buza minőségileg lényegesen felülmúlja Manitolá búzát, amelyet az egész világ a legjobb fajtának tartanak. Ime, ezek a körülmények, adatok és tények azok, amelyek büszkeséggel tölthetik el a romániai földművelő lelkét, de amelyek egyidejűleg büszkeségei az or-

Európa sorsdöntő órái

Az egyes államok védelmi intézkedései nem keltettek nagyobb nyugtalanságot — Történelmi jelentőségű az angol minisztertanács — Németország állásfoglalása végleges

A közép-európai helyzetről és a csehszlovákiai kérdés újabb fejleményeiről a következő legújabb távirati értesítések számolnak be:

Francia lapvélemények

(PÁRIS.) A szombati lapok részletesen foglalkoznak a godesbergi és prágai eseményekkel. A Figaro azt írja, hogy ha lehetséges, mindent meg kell tenni, hogy a békét megmentsék. Ha azonban London és Páris ezirányú kísérleteikben ellenállást találnak, ők nyugodtan elmondhatják, hogy tiszta a lelkiismeretük.

— Franciaország nem egyéb — írja a lap — mint nagy és csendes család, amely erősen tömörül a béke körül.

Az Oeuvre szerint Chamberlain a Führerrel való legutóbbi találkozás alkalmával elhatározta, hogy utolsó ajánlatot tesz Prágának amelyben arra fogja kérni, hogy részben üritsék ki a szudéta-német területeket azoknak kivételével, amelyek az erődítmények szempontjából kifogásolhatók, megengedvén ilyen módon, hogy a német csapatok jellekésen foglalják el ezeket a területeket, megakadályozva az esetleges összetűzéseket.

A L'Epoque azt írja: Végre elérkezett az az idő, hogy Chamberlainnek visszatüsitással kellett válaszolnia Hitler felmeríthetetlen kívánságaira. Ha Hitler jól informált, akkor tudnia kell arról a lelkek mélyén megindult hullámról amely uralja a francia lelkeket.

DALADIER LONDONBA REPÜL?

(PÁRIS.) A Havas iroda jelenti Londonból, hogy híre jár, miszerint Daladier francia miniszterelnök Londonba megy, hogy tanácskozzék Chamberlainnal. Hivatalos francia körök ezt a híradást nem erősítették meg még.

Lord Halifax VI. György királynál (LONDON.) Lord Halifax szombaton délelőtt fél 11 órakor a Buckingham palotában kihallgatáson jelent meg az uralkodó VI. György királynál.

Brit tengerészeti intézkedések (LONDON.) A Havas iroda jelenti jól informált körökből, hogy szombaton reggel a tengerészeti minisztérium bizonyos intézkedéseket tett a már előző intézkedések kiegészítéséül. Elsősorban is a tényleges szolgáltatásban levő tisztek behívásával egyes hajókra, ahol most a létszám így elérte a háborús létszámot.

Nem indult utnak a London-Prága repülőjárat

(LONDON.) A Havas jelenti az angol

szágnak is.

A sikerben és nitrogénben gazdag tartalmu búzával végzett kísérletek rendkívül kedvező eredményt mutatnak fel a kenyérsütésnél. A romániai búzából a legizletesebb, foszlós fehérkenyeret tudták sütni.

Az ország nemzetgazdasági történetében nagy jelentőségű ez az esemény: a romániai buza visszanyerte régi jó hírét és megszilárdította külföldön

fővárosból, hogy miután idegen repülőgépeknek a mozgósítási parancs értelmében a csehszlovák területek felett való elszállását megtiltották, a London-Prága repülőjárat sem indult utnak.

Prágai cáfolat

(PRÁGA.) (Ceteka.) Hivatalosan cáfolják a német rádió állomások által szombaton reggel terjesztett azon hírt amely szerint Reichenbergben négy szudéta-németet agyonlőttek volna.

Rendkívüli belga minisztertanács

(BRÜSSZEL.) Szombaton délelőtt Spaak elnökével rendkívüli minisztertanács volt, amely félórát tartott. Ezután Spaak miniszterelnök kihallgatáson jelent meg III. Lipót király előtt.

Hivatalos jelentés a francia előkészületekről

(PÁRIS.) A miniszterelnökség közleményt adott ki, amely szerint a külügyi helyzet bonyodalmi miatt a kormány elhatározta, hogy kiterjeszti a Franciaország északi határainak biztonságára vonatkozó intézkedéseket. A kormány elhatározta, hogy sürgősen behívja a különböző korosztályokhoz tartozó tartalékosok egyes csoportjait. Egyelőre még nincs szó általános mozgósításról. Ezzel egyidejűleg a csapatok részére szükséges eszközök biztosítására részleges rekvirálást is elrendeltek.

Ward Price cikke a német memorandummal kapcsolatban

(LONDON.) Ward Price, a híres angol újságíró, aki a német birodalom vezetőinek körében rendkívül bizalomnak örvend a Daily Mail hasábjain Godesbergből keltezett cikket közölt, amelyben többek között ezeket írja:

„A Dreiser szállodában nyugodt légkör uralkodik. Kezdeményező körökben megerősítik, hogy Hitler részéről Chamberlainnak átadott emlékiratot rövidesen nyilvánosságra hozzák. Ward szerint ez az emlékirat leszögezi, hogy a csehekkel szembeni fellépésnél nincs szükség csupán néhány napi időre. Az emlékirat egy tervezet is tartalmaz arra nézve, hogy miképpen kell kiűriteni a fokozatosan a szudéta-német területeket a cseh csapatoknak és miképpen kell ezeket a területeket fokozatosan megszállani a német csapatoknak. Ez a kivonulás és megszállás ugyanolyan módon eszközölhető, amint Elzász Lotharingia esetében történt. Ward szerint Chamber-

lain és Hitler között a megbeszélések nem annyira az irányelvekre, mint inkább a módszerekre vonatkoztak.

Megkérdeztem — írja Ward — hogy miért volt szükség katonai intézkedésekre Csehszlovákiában, ha nincs szándékban Csehszlovákia elfoglalása? Azt válaszolták, hogy csak elővigyázatossági intézkedésekről van szó, de ha a csehek beleegyezve kiűritik azokat a szudéta-német területeket, amelyeket az angol francia terv Németországnak juttatott, úgy nem lesz konfliktus. A Daily Mail hozzáfűzi, hogy Chamberlain nem azonosítja magát a német emlékirattal, de az emlékiratra vonatkozó megbeszélések barátságos szellemben folytak le Ribbentron, Wilson és Henderson között. Német körök megállapították, hogy Csehszlovákia legsűrűsebb, de hidegvérrel megoldandó feladata: meghatározott időn belül kitűrtetni a kérdéses területeket.

lain és Hitler között a megbeszélések nem annyira az irányelvekre, mint inkább a módszerekre vonatkoztak.

Megkérdeztem — írja Ward — hogy miért volt szükség katonai intézkedésekre Csehszlovákiában, ha nincs szándékban Csehszlovákia elfoglalása? Azt válaszolták, hogy csak elővigyázatossági intézkedésekről van szó, de ha a csehek beleegyezve kiűritik azokat a szudéta-német területeket, amelyeket az angol francia terv Németországnak juttatott, úgy nem lesz konfliktus. A Daily Mail hozzáfűzi, hogy Chamberlain nem azonosítja magát a német emlékirattal, de az emlékiratra vonatkozó megbeszélések barátságos szellemben folytak le Ribbentron, Wilson és Henderson között. Német körök megállapították, hogy Csehszlovákia legsűrűsebb, de hidegvérrel megoldandó feladata: meghatározott időn belül kitűrtetni a kérdéses területeket.

Ward Price megkérdezte, hogy nem terveznek-e még egy találkozást Chamberlain és Hitler között? Azt a választ kapta, hogy abban az esetben, ha az angol miniszterelnök elfogadja Hitler kancellár kéréseit és ha a csehek nem idéznek fel konfliktust Németországgal az újabb Chamberlain-Hitler találkozóra nincs szükség.

Mussolini padovai nagy beszéde

(PADOVA.) A Stefani olasz távirati iroda közli, hogy közel 300.000 városi és környéki fasizta gyűlt szombat délelőtt egybe a Piazza Della Valle óriási terén, hogy pazar ünnepségen részessse a Ducet. A tömeghez intézett beszédében Mussolini kijelentette, hogy Európa helyzete teljesen beborult, de remény van arra, hogy a napsugarak mégis eloszlatják a borulatot. Ha Prága elfogadja a francia-angol tervet, remélni lehet, hogy a kérdés kedvező megoldáshoz jut. Közben azonban az történt, hogy a tervezet elfordása helyett a cseh kormány lemondott és helyét egy tábornok vezetésű alatt kormány foglalta el, aki kijelentette, hogy hűve és rendíthetetlen barátja Prága és Moszkva összefogásának. Az új kormány általános ténykedése az új mozgósítás elrendelése volt. A cseh kormánynak ezek a lépései és a szudéta-német vidékeken alkalmazott intézkedései közepette is Németország rendkívül mérsékletet tanusít és eljutatta Prágához a maga kívánságait azzal, hogy október elsejéig feltétlenül választ kíván. Még hat napja van tehát a prágai kormánynak arra, hogy hidegvérrel megtalálja a békés kibontakozás lehetőségét.

Hinni lehet, hogy elkerülhető lesz a konfliktus, amelynek milliók kerülnek szembe egymással. Sulvos tévedés volna Németország magatartásának olyan hamis, vártéves értelmezéseket adni, amely abban nincs meg. A demokratikus rendszerek mintha a megfelelő felelősség híján lennének és a felelősséget csak a totális rendszerű államokkal követelik teljes mértékben. Ha netán még konfliktus törne ki, arra kell törekedni, hogy azt minél inkább lokalizálják. Olaszország ilyen értelemben fázadozik. Ha pedig méris kenyértörésre kerülne a sor, akkor nem két államtól lesz szó, hanem olyan jobb oldali tömbről, amely megvédi érde-

keik. Tudom jól, hogy ti készen vagytok mindenféle várható eseményre. Mussolini beszédét a tömeg leírhatatlan lelkesedéssel fogadta.

TILOS BÉCS ÁTREPÜLÉSE

(BERLIN.) (Havas.) Göring marsall rendelete szerint a kormányrepülőgépek és a különböző szabályszerű repülőjáratok kötelékébe tartozó gépeken kívül szigorúan tilos Bécs városa és környéke felett bármiféle más repülőgépek elszállnia.

Belga katonai intézkedések

(BRÜSSZEL.) A nemzetközi helyzet és több ország részéről kiadott katonai intézkedésekre való tekintettel, a belga kormány elhatározta, hogy ki szélesíti a nemzetvédelmi jellegű intézkedéseit. Ebből a célból elhatározták, hogy behívják katonai szolgálataira a különféle műszaki egységeknél és technikai csapatoknál szolgálatot teljesített tartalékosokat. Ugyancsak fegyverbe hívják az 1937. évi járót tüzérségi tartalékosait. Különböző biztonsági intézkedéseket alkalmaztak más csapatneveknél is. Szeptember 26-án Brüsszelben Theunis tábornoknak, a mozgósítási szolgáló főnökének vezetésével összeül az ugynevezett hadiellátási bizottság.

A prágai helyzet

(PRÁGA.) A cseh állami rádióleadók szerint úgy Prágában, mint az ország minden részében teljes nyugalom uralkodik és a mozgósítási műveletek normális keretek között folynak. A különböző kisebbségekhez tartozó katonák minden zugolódás nélkül tesznek eleget a behívási parancsoknak. A kifüggesztett rendelkezésekkel érintett lakosok közül sokan még pénteken éjszaka jelentkeztek katonai szolgálattételre egységeiknél, míg más részük a kora reggeli óráktól kezdve tett eleget a behívási parancsoknak. A rendelet értelmében Prága városa az éjszaka teljes sötétségben maradt. Az autók teherautók és szekerek, amelyek katonákat szállítottak az állomásokra, vagy a kaszárnyákba, az éjszaka sötétségében lassan haladtak előre. A mozgósítási parancsot a lakosság mindenütt hidegvérrel fogadta és azt a rádiók többször is megismételték, hogy mindenki tudomást szerezhesse róluik. A mozgósítási rendeletet péntek éjszaka Benes államfő elnökletével tartott tanácskozás mondotta ki, amelyen részt vettek a jelenlegi és volt Hodzsa kormány összes tagjai, továbbá a kormány-koalíció pártjainak vezetői. Illetékes helyről hangsúlyozzák, hogy a mozgósítási rendelkezés kizárólag rendbiztonsági és nemzetvédelmi szempontból történt.

Párisi megbeszélések

(PÁRIS.) Daladier miniszterelnök és nadügyminiszter szombaton hosszabb megbeszélést folytatott Gamelin tábornokkal, a francia hadsereg vezérkari főnökével.

Külföldi követek a francia miniszterelnöknél

(PÁRIS.) A Rador jelentése szerint Daladier francia miniszterelnök miután Gamelin tábornokkal, a francia nagyvezérkar főnökével befejezte tanácskozásait, egymásután fogadta kihallgatáson Julien postaminisztert, Champinschi haditengerészeti minisztert és Bonnet külügyminisztert. Bonnet francia külügyminiszter viszont fogadta Bullitt amerikai követet, Moritz orosz szovjet-követet és Phips angol követet.

NÉMETORSZÁG ÉS CSEHSZLOVÁKIA KÖZÖTT MEGSZAKADT A VASUTI ÖSSZEKÖTTETÉS

(BERLIN.) A Rador megerősíti a német távirati irodának azt a jelentését, hogy péntektől kezdve Németország és Csehszlovákia között teljesen megszűnt a vasúti forgalom és összeköttetés. A hivatalos német távirati iroda hangsúlyozza, hogy a vasúti összeköttetés megszüntetése a csehszlovákiai hatóságok rendelkezésére történt.

CSEHSZLOVÁKIA LENGYELORSZÁG FELÉ IS BESZÜNTETTE A VASUTI FORGALMAT

(VARSÓ.) A Pat lengyel távirati iroda jelentése szerint Zóbrzydowice lengyel határállomás vasúti állomásán a cseh hatóságok közölték, hogy szombat délután 4 óráig kezdve Csehszlo-

vákia felfüggeszti Lengyelország felé a vasúti forgalmat és összeköttetést. A Csehszlovákia részéről foganatosított intézkedés következtében azok a nemzetközi vonatok, amelyek eddig a lengyel-csehszlovák vasútvonalon közlekedtek Ausztria, Jugoszlávia és Olaszország felé, szombattól kezdve Berlinen, Breslaun, vagy Drezdán keresztül fognak közlekedni.

Újabb német jegyzék Csehszlovákiát teszi felelőssé az esetleges fejleményekért

(BERLIN.) A Rador jelentése szerint Németország a már korábban kiadott hivatalos jelentéshez — a külföld részéről — a következő megjegyzéseket fűzi újabb jegyzékében:

Jólinformált német politikai körök felfogása szerint a helyzet teljesen világos és Chamberlain angol miniszterelnöknek Hitler német birodalmi vezérnél és kancellárnál tett látogatása után teljesen kialakultnak tekintendő. Ugyancsak ezek a német körök hangsúlyozzák, hogy Németország a maga részéről a legteljesebb pontossággal és őszinteséggel szögezte le álláspontját és a maga részéről minden lehetőt megtett, hogy a békés megoldás módjait megtalálja. Az a német jegyzék, amelyet Chamberlain angol miniszterelnök juttatott el a prágai kormányhoz, csak olyan javaslatokat, előterjesztéseket tartalmaz, amelyeket már kezdettől fogva felajánlottak Németországnak.

A jegyzék hangsúlyozza azt a tényt is, hogy a békés megoldás érdekében Németország részéről tett előterjesztés szerzett jogtény kérdése, végleges és olyan tekintendő, mint amely Németország részéről ultimátum jellegű. A kisérő jegyzék azzal végződik, hogy az egész felelősség Csehszlovákiát fogja terhelni abban az esetben, ha Németország megoldási javaslatait és előterjesztéseit nem fogadná el.

Mit tudnak londoni és csehszlovák körökben?

(LONDON.) Londoni csehszlovák körök megerősítik, hogy Németország részéről tett megoldási javaslat azt tartalmazza, hogy Németország körülből 10 olyan kerület elfoglalását kívánja, amelyekben a szudéta-német lakosság számaránya 75 százalékos. Követeli ezekről a területekről a csehszlovák katonaság és hatóságok eltávolítását. A többi cseh-szudéta lakosok által lakott területekre vonatkozólag a német jegyzék népszavazást igényel.

Sirovi tábornok kormánya ura a helyzetnek

(LONDON.) A Reuter távirati iroda azt az értesítést kapta a londoni csehszlovák követségtől, hogy Prágában a legteljesebb rend és nyugalom uralkodik. Sirovi tábornok kormánya teljesen ura a helyzetnek.

Cseh—lengyel határzár

(VARSÓ.) (Rador.) A Pat ügynökség jelenti, hogy a lapok szerint a csehszlo-

vák hatóságok közvetlen a mozgósítás után elzárták a lengyel—cseh határt és senki sem lépheti át a határvonalakat.

Chamberlain elutazása

(KÖLN.) Chamberlain brit miniszterelnök szombaton délelőtt 11 órakor hagyta el Köln városát és repülőgépen Londonba utazott.

TÜRTÉNELMI JELENTŐSÉGÜ, RENDKÍVÜL ANGOL MINISZTERTANÁCS

(LONDON.) A szombat délután megtartott minisztertanácson Chamberlain miniszterelnök ismertette Hitlerrel folytatott megbeszéléseinek eredményét. Chamberlain egyébként szombaton déli egy óra 14 perckor szállott le a hestoni repülőtéren, ahol Halifax külügyminiszter, Corbin francia nagykövet és Cordat német ügyvivő fogadták. Chamberlain visszatérése után azonnal megbeszélést folytatott kormányának három vezető tagjával: lord Halifax-szal, sir Simonnal és Samuel Hoare-al. Még a minisztertanács előtt pedig kihallgatásra ment VI György királyhoz.

A Romániában élő csehszlovákok kötelezettsége

(BUCURESTI.) A cseh követség közli, hogy a csehszlovákiai mozgósítás a Romániában tartózkodó 40 éven aluli és tartalékos csehszlovák állampolgárokat is kiterjed. Mindezek az állampolgárok kötelesek azonnal hazautazni és csapateiknél jelentkezni. Kivételek azok a tartalékosok, akik a román állam védelmét szolgáló üzemeknél dolgoznak. Bővebb felvilágosítással a bucurestii csehszlovák követség szolgál.

Német vélemény a Hitler kancellár által támasztott követelésekről

(GODESBERG.) (Havas.) Német körökben egyetértenek abban, hogy a szudéta-német kérdést illetően a prágai kormányhoz eljuttatott német jegyzék nem kívánságokat, hanem kifejezett követeléseket tartalmaz. A jegyzék maximálisan tíz napi határidőt engedélyez ezeknek a területeknek a cseh csapatok részéről való kiűritésére, illetve a német csapatok részéről történő megszállására. Németország nem fog és a jövőben sem akar kötelezettséget vállalni a kérdés békés megoldására csak az esetben, ha a kiűrités a megjelölt időponton belül megtörténik. Német részről azonban nem ajánlottak fel semmiféle biztosítékot a csehszlovák állam jövő új határának garantálására nézve sem. Ugy tudják, hogy a német jegyzék tisztázza az angol—francia terv bizonyos pontjait, amelyek az ugynevezett vegyes lakosságú (cseh—német) vidékekre vonatkoznak. Német körökben különösen nagy érdeklődéssel várják az angol miniszterelnök további intézkedéseit, mert ezekről függ, hogy tíz napon belül sikerül-e békésen megoldani a csehszlovák problémát.

Sestodzés

3:1-re vezet a román teniszcsapat a csehek ellen. Bucurestiből jelentik: A román-csehszlovák teniszmérkőzés harmadik napján, szombaton Schmidt 6:4, 6:4, 6:4 arányban verte a cseh Ambrozit. A Tanasescu-Cejnar mérkőzés 2:2 szett állásnál félbemaradt. A mérkőzés, amelyet ma folytatnak, 3:1-re áll a román csapat javára.

Ünnepélyesen fogadták a német labdarúgókat Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: A német válogatott labdarúgó csapat, amely ma délután a román egváltással játszik, szombaton reggel érkezett a fővárosba. A 14 játékosból álló német csapatot ünnepélyesen fogadták a fővárosi sportkörök. A németek mai játéka iránt példátlan érdeklődés mutatkozik. A jegyeket nagyrészt már elővételben szétkapkodták.

Két magyar versenyző a román teniszbajnokságokon. A román teniszszövetség Románia teniszbajnokságaira meghívta a legjobb magyar teniszezőket, így Sziget, Gábor, Körmöczy Zsuzsát is. A meghívásnak más irányú elkötelezettségei miatt csak 2 magyar versenyző tesz eleget: Pető Béla és Jusits Ilona, akik már el is utaztak Bucurestibe.

Olivieri — Foni, Minelli — Kupfer, Andreolo, Lázár — Bickel, Sárosi dr., Piola, Meazza, Brustad — összeállításban a kontinens csapatát az angolok ben a kontinens csapatát az angolok ellen.

Cunningham, a tüneményes közén-távfutó világrekorder végleg felhagy a versenyzéssel és profi lesz: a Kansas City-i egyetem atlétáinak oktatását vállalta el.

Kispest—Elektromos 4:1 (1:0). Nemzeti bajnoki mérkőzés.

Nemzeti—Taxisok 4:3 (0:1). Nemzeti bajnoki mérkőzés.

Meghalt a Magyar Atlétikai Szövetség elnöke. Bécsből jelentik: Sztanko vits Szilárd, a MASZ elnöke ma reggel 67 éves korában az egyik szanatórium-ban tüdőgyulladás következtében meghalt.

Kitűnő eredmények a MAC nemzetközi atlétikai versenyén. Budapestről jelentik: A legkitűnőbb német atléták részvételével szombaton délután folyt le a MAC nemzetközi atlétikai versenye, amelynek győztesei a következők: 100 m. Scheuring német 10.7 mp. 400 m. Linnhoff német 47.9 mp. 800 m. Harbig német 1 p 53 mp. 1500 m. Szabó magyar 3 p 53.4 mp. 5000 m. Szilágyi 1 p 45.8 mp. 110 m. gát Szabó E. 15.6 mp. rudugrás Sutter német 390 cm. súlydöntés Darányi dr. 14.81 m. diszkoszvetés. Kulitz magyar 47.65 m., távolugrás. Gyurica 721 cm. hármasugrás Somló 14.31 m. 200 m. Scheuring német 21.2 mp.

CSEH—MAGYAR HATÁRZÁR

Budapestről jelentik: A cseh hatóságok Sátoraljaújhelynél a legszigorúbb határzár léptették életbe a cseh—magyar határon.

Könnyű autóbaleset érte Paccelli bíborost. Rómából jelentik: Paccelli bíboros szombaton délután könnyű autóbaleset érte amikor gépkocsiján a Via Appian át vissza akart térni a Vatikánba. Autója összeütközött egy másik gépkocsival. Paccelli bíboros szemöldökén könnyebb sérülést szenvedett, amelyet a pápa orvosa kötözött be.

Az állami iskolákba iratkoznak be a külföldi állampolgárok gyermekei. Bucurestiből jelneik: A nemzetnevelési ügyi minisztérium közli, hogy a külföldi állampolgárok gyermekei a rendelkezésre álló és be nem töltött helyek arányában iratkozhatnak be az állami iskolákban. Ha bármilyen vita merül fel e kérdésben, az idegen állampolgároknak összes irataikat be kell mutatniuk.

A nemzetvédelem érdekében Bucurestiből jelentik: A Monitorul Oficial mai száma közli azt a minisztertanácsi naplót, amely felhatalmazza a nemzetvédelmi minisztériumot azoknak az üzemeknek és raktáraknak ellenőrzésére, amelyek nemzetvédelmi célú szolgáló anyagokat készítenek.

Elhalt felesége utáni bánatában felakasztotta magát a nyugdíjas tisztviselő

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Megdöbbentő öngyilkosság történt szombaton a déli órákban. Tecanu Elek Str. Minerilor 13. szám alatt lakó 62 éves nyugdíjas felakasztotta magát szobájában és mire hozzátartozói észrevették már meghalt. Tecanu semmiféle levelet nem hagyott hátra, sem hogy öngyilkosságának igazi okát a hatóságok még nem tudták megállapítani. Az a feltevés, hogy az öregember, miután felesége két évvel ezelőtt meghalt, elvesztette életkedvét. Közvetlenül feleségének temetése után buskomor-sába esett és hiába ígkeztek hozzátartozói megvigasztalni, Tecanu nem tudott beletörődni abba, hogy övegyen maradt. Az életunt idős férfi a dohánybevaltó hivatal nyugdíjas tisztviselője volt, ahonnan 1100 lej nyugdíjat kapott, férjzett leányától teljes ellátást és lakást élvezett.

LEFESZEM, MERT FÁRADT VAGYOK...

Tecanu Elek péntek este korán fe-

küdt le. Ezt mondotta leányának:

— Hozd rendbe szobámat, le akarok feküdni, nagyon bágyadt vagyok...

A reggeli órákban nem tűnt fel mindjárt, hogy az öreg semmi életjelet nem ad magáról, mert rendszeren dél felé szokott felkelni. Délután azonban, amikor az ebédet elkészítették, leánya elküldte egyik gyermekét, hogy költse fel a nagyapját. A kisfiu hiába kopogott az ajtón, nagyapja nem válaszolt. A házbeliek gyanút fogva, felfeszítették az ablakot és ekkor megdöbbentve vették észre, hogy az öreg felakasztotta magát a szobájában levő egyik fagason.

Az esetről azonnal értesítették a hatóságokat, ahonnan az ügyeletes rendőrkapitány, valamint dr. Hossu kerületi tisztiorvos szállottak ki a helyszínre. Intézkedtek, hogy az életunt nyugdíjas holttestét beszállítsák a törvényszéki bonctani intézetbe.

Tífuszjárvány lépett fel Kolozsváron

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A városi tisztifőorvosi hivatalhoz beérkezett jelentések szerint Kolozsváron tífuszjárvány lépett fel s már eddig számos megbetegedés történt a város területén. A járvány egyelőre nem követeli halálos áldozatokat, a megbetegedések nagyrésze könnyebb természetűek. Az egészségügyi hatóságok széleskörű intézkedéseket foganatosítottak a járvány továbbterjedésének megakadályozására.

A járvánnyal kapcsolatban dr. Vlad városi főorvos nagyfokú elővigyázatosságra inti Kolozsvár lakosságát

Ellopták a szőnyeget

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Megírtuk, hogy dr. Bosca Emil kolozsvári ügyvéd bejelentette a hatodik kerületi rendőrségen, hogy Raveca Lungu Vultureni közszéki asszony nagyobb összegű pénz és értékes ruhaneműt lopott tőle. A fellelő szeptember elsején fiatal cselédleányt alkalmazott, akit néhány nap múlva az anyja, Lungu Raveca meglátogatott. Kora hajnalban — a fellelő szerint — az ügyvéd sógornője, középiskolai tanárnő, aki az ebédlőben egyedül aludt arra ébredt, hogy a cselédleány igen értékes indiai szőnyeget visz ki az ajtón. Rosszat sejtve, megállította és kérdőre vonta, mire a leány azt felelte, hogy a szőnyeget csak ki akarja pórolni. A tanárnő ráparancsolt, hogy a takarítással várjon, amíg felkel és a szőnyeget hagyja a helyén. De reggelre, amikor a ház lakói felébredtek, már úgy a cselédleány mint az anyja nyomtalanul eltűntek. A rendőrség körözése alapján a borsujfalui csendőrség vezetője Raveca Lungu őrizetbe vette és bekísérte a kolozsvári ügyészséghez. Leánya azonban még mindig ismeretlen helyen bujkál.

— **HATHÓNAPI ELZÁRÁSRA ÍTÉLTE A KATONAI TÖRVÉNYSZÉK A RABLÓGYILKOST, MERT KIFOGÁSOLTA 20 ÉVES ÍTÉLETÉT.** A kolozsvári katonai törvényszék tegnap tárgyalta Moldovan Géza kolozsvári lakos bűnperét, akit hatóság elleni erőszak miatt vontak felelősségre. Moldovant 1930-ban a fehérmegyei Metes községben történt rablógyilkosság miatt huszévi kényszermunkára ítélt a bíróság. A vádlott az ítélet kihirdetésekor megsértette a bíróságot és ezért új eljárás indult ellene. A katonai törvényszék a tanúk kihallgatása után 6 hónapi fogságra ítélte.

— **NYUGODT A FŐVÁROSI ÉRTÉKTŐZSDE.** Bucurestiből jelentik: A fővárosi értéktőzsde nyugodt. Az ipari értékekben kötött üzleteknél az árfolyamok szilárdulása volt megállapítható. A fixkamatozású állami értékek árfolyama is emelkedett.

— **NOVEMBER ELSEJÉRE HATÁROZTÁK A RENDŐRTISZTEK VIZSGÁJÁT.** Bucurestiből jelentik: A rendőrségi tisztviselőknek október elsejére kitűzött vizsgáját csak november elsején tartják meg, mert a jelöltek legtöbbje a különböző katonai egységeknél jelenleg szolgálatot teljesít.

— **Rendőrségi hírek.** Két verekedési ügyben folytat le vizsgálatot a kolozsvári rendőrség. Néhány nappal ezelőtt Kenderesi János helybeli iparos bűnvádi feljelentést tett Ujvári László, a Cosmuta szanatórium alkalmazottja ellen súlyos testisértés címén. A fellelő elmondotta, hogy monostori lakodalomból jövet Ujvári minden ok nélkül elálta az útját, amikor haazfelé igyekezett és súlyosan megverte. Az orvosi bizonyítvány szerint 14 napon belül gyógyuló sérüléseket szenvedett. A rendőrség bünygyi osztálya Ujvári László ellen megindította az eljárást. A második verekedés az éjszaka történt a monostori negyedben Suciu Vasile Mănăsturi-ut 53. szám alatti lakos megverte Gazda Joan kapusi származású városi munkást. Suciu kihallgatása során azt állította, hogy önvédelemből követte el tettét, mert Gazda Joan részegen állítólag fejével akarta őt bántalmazni. A rendőrség megindította az eljárást.

Lelőtte felesége csábítóját a megcsalt férj

(BUCURESTI.) Véres szerelmi dráma játszódott le a fővárosban a Diocet ucca 6. szám alatt. Constantin Iliescu 44 éves volt pénzügyi tisztviselő néhány hete különváltan élt Petra nevű feleségétől. A férj megtudta, hogy az asszony bizalmas barátságot tart fenn Juzel Adolfal, a Wagons-Lits állítólagos ellenőrével. Iliescu az elmúlt éjszaka lesbe állott különváltan élő feleségének lakásában, anélkül, hogy valaki is észrevette volna. A szerelmes pár az ágyban még aludt. Iliescu előrántotta Browning revolverét és abból több lövést adott le az ágy-

alatt Juzel Adolf mellébe furódott, súlyos sérülést okozva. A megrémült feleség a revolverlővésekre elvesztette eszméletét és ájultan zuhant az ágyból a földre. A revolverlővések dörrenésére összeszaladó házbeliyek lefégyverezték Iliescut, akit átadtak a rendőrségnek. A bevezetett nyomozás során megállapítást nyert, hogy Juzel Adolf, akit súlyos sérülésével kórházba szállítottak és ahol műtétet hajtottak rajta végre, — soha nem volt hálókocsi-társaság ellenőre. A rendőrség valószínűnek tartja, hogy állástalan selyemfiu, aki hálójába kerítette a volt pénzügyi tisztviselő feleségét.

Tizenyelemlió lej értékű ékszer loptak el London és Páris között a vonaton az angol arisztokrata nőtől

(PÁRIS.) Vakmerő lopás áldozata lett Pogulogne-Ner közelében Mrs. Maud Knott az angol pénzügyvilág egyik előkelő tagja. Az előkelő angol hölgytől London és Boulogne között a vasuton ellopták kigybőr táskáját, amelyben 18 millió lej értékű ékszerei voltak. A károsult angol hölgy feljelentésére a francia rendőrség széles körben megindította a vizsgálatot. Az elloptott ékszerek között volt

négy darab gyémánttal és briliánsokkal kirakott mellű, briliánsokkal és smaraggal ékesített fülbevaló, értékes drágakövekkel díszített női aranykara, egy másik egyszöggyel ékesített női aranyóra, két pár briliánsokkal díszített kezeltőgomb és egy olyan ékszer, amelyet 40 karátos briliánsok ékesített platinafogalattal.

Filipescu Richard volt polgármester elbucsuzott a városi tisztviselőktől

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A belügyminiszter — mint jelentettük — Kolozsvár város polgármesterévé dr. Bornemisa Sebastian volt alminisztert nevezte ki, akinek megbízatása az új közigazgatási törvény értelmében királyi dekrétum alapján hat évre szól. Az új polgármester ünnepélyes beiktatása csütörtökön történik meg, amikor átveszi az ügyek vezetését Filipescu Richard táblabírótól, aki hónapokon keresztül ideiglenes jelleggel végezte a polgármesteri teendőket.

Filipescu Richard táblabíró szombaton délelőtt magához kérte az összes városi ügyosztályvezetőket, akikkel köz-

ölte, hogy a belügyminiszter dr. Bornemisa Sebastian volt alminisztert nevezte ki polgármesteré és így az ő megbízatása megszűnt. Filipescu táblabíró ezután meleg szavakkal elbucsuzott a városi tisztviselőktől. Megköszönte a tisztviselői kar támogatását, amely a munkáját elősegítette és kérte, hogy az új polgármestert is ugyanolyan lelkiismeretes munkával támogassák. A városi tisztviselők nevében dr. Pop Dionisie főügyész búcsuzott a volt polgármestertől és megköszönte azt a jóindulatot, amelyet a munkatársaival szemben tanúsított.

Azok a külföldi állampolgárok, akik román nőt vettek feleségül, kötelesek a hitvestársukkal való együttélést az anyakönyv hivatali bizonyítványával igazolni

Bucurestiből jelentik: A Romániában élő külföldi állampolgárok tartózkodási engedélyének közelebbi megkezdődő felülvizsgálatával kapcsolatosan újabb rendelkezést adtak ki. A tartózkodási engedélyek felülvizsgálatát minden egyes munkaügyi felügyelőségen különleges bizottság végzi, amelynek tagjai a munkaügyi miniszter megbízottja az állambiztonsági hivatal képviselője, az ipar- és munkaügyi minisztérium képviselője és a munkaadók, valamint a munkások egyik megbízottja. A folyó évig érvényben van a belföldi munka védelméről szóló törvény 15. szakaszának az a rendelkezése, amely szerint azok a külföldi állampolgárok, akik az 1930. évi január elseje óta tartózkodnak Romániában és román nővel kötöttek házasságot és gyermekeik is vannak, végleges tartózkodási engedélyt kaptak és csak munkakönyveiket kellett kötelezően láttamozásra benyújtaniuk. Az állambiztonsági hivatal vezérigazgatósága újabb arról értesült, hogy igen sok külföldi állampolgár, aki ezt a kedvezményt élvezte tehát az 1930. évtől kezdve román nővel kötött házasságot, elvált, illetve nem él együtt feleségével. Eppen ezért a külföldi állampolgárok tartózkodási engedélyének idej felülvizsgálata során ezek az érdekeltek — hogy az országban való további tartózkodás

kedvezményét elveszthessék — hivatalos bizonyítvánnyal kötelesek igazolni, hogy együtt élnek román származású hitvestársukkal. A vonatkozó bizonylatot az anyakönyvi hivatalok állítják ki.

— **Felszáll „Lengyelország csillaga.”** „Lengyelország csillaga” sztratoszférá leggömb felszállni készül lengyel területen. Előreláthatólag 1000 km-es körzetben fog ismét leszállni, de lehetséges, hogy messzebb sodorja a légáramlás. A rádió közli a sztratoszférá leggömb rádiójának adatait abból a célból, hogy rövidhullám készülékekkel rendelkező rádióhallgatók összeköttetésbe léphessenek a leggömbbel. A ballont egy hordozható 5 kilovattos rádiótelefonadóval szerelték fel, amely 46.15 méteres hullámhosszan dolgozik, ami megfelel 6500 kilociklusnak, vagy pedig 23.1 méteres hullámhosszal, ami 13.000 kilociklusnak felel meg. Mindazok, akik összeköttetést tudnak majd találni a leggömbbel, sziveskedjenek a ballon sorsára vonatkozó adataikat a lengyel követséggel vagy pedig a lengyel rádióval közölni, amelynek távirati címe: Polskieradio Warszawa. A leggömb felszállásának pontos időpontját a rádió idejében közölni fogja.

Reuter jelenti:

(ALGER.) Amint az Ajan Sucinta írja, az elmúlt napokban finn felségvizeken több szovjet tengeralattjárót észleltek. Az egyik hajónak az Oaland-szigeten motorhibája is volt, amelynek következtében a felszínre emelkedett. A finn külügyminisztérium tiltakozott a határsértés miatt a moszkvai külügyi népbiztosságnál.

(WIEN.) Bűrcel tartományi kormányzó rendeletére a volt osztrák fővárosban e hó 23 és 26 között sötétségpróbákat tartanak. Ezek a próbák kiterjednek az egész Alsóausztia területére is.

(WASHINGTON.) A Grand Coulee és a Columbia Rivel összefolyásánál építik meg a világ legnagyobb gátját, amely 164 méter magas lesz és 10 millió köbméter cementet használnak fel hozzá.

(ZIMONY.) Zimonyban állítják fel Jugoszlávia legnagyobb huskonzervgyárát.

(BUDAPEST.) Horthy kormányzó tegnap fogadta az új eszt követet, aki be nyújtotta megbízólevelét.

(BUDAPEST.) A külpolitikai bonyodalmak hatása alatt igen kedvetlenül nyitott és zárt a tőzsde.

(MEXIKÓ CITY.) A mexikói kormány támogatásával kutató régészeti expedíció egy teljesen ép, de földdel eltemetett azték várost fedezett fel. A leletek a jelentések szerint teljesen más megvilágításba helyezik Mexikó őslakóinak eddig ismert történetét.

(LONDON.) A belügyminisztérium rendeletére a mai napra hirdetett összes politikai jellegű népgyűlések elmaradnak.

(PÁRIS.) A Bois de Boulogneban egy jól öltözött, dus pénztárcájú ötven év körüli női holttestet találtak Személyazonosságát megállapítani nem lehetett, mert minden irata hiányzott. A halál homlokklövés okozta. A hatóság politikai jellegű merényletet sejt a gyilkosság mögött.

(OSLO.) Haakon király tervezett európai magánutazását az európai válságra való tekintettel elhalasztotta.

(STOCKHOLM.) Befejezték a svéd hadgyakorlatokat és a svéd hadügyminisztérium a tapasztalatok alapján nagyobb szabású hadi beruházásokra tesz javaslatot.

(MARIENBAD.) A külföldi fürdővendégek utolsó csoportja tegnap elhagyta Marienbadot.

(BOMBAY.) A madraszi, legutóbbi vallási villongásoknak 81 halálos áldozata volt.

(JERUZSÁLEM.) A terrorcselekmények az utóbbi héten több, mint 100 halálos áldozatot követeltek. Ebben a számban benn van a legutóbbi nablusi ösztetűzés veszteség eredménye is.

(JERUZSÁLEM.) A Haifa-Mossuli petróleumvezeték ellen újabb merénylet kíséreltek meg. Két helyen sikerült is ezt felrobbantani és a kiömlő olajat meggyújtani.

(KAIRÓ.) A damaszkusi nánarab kongresszusra Egyiptomból egy 1500 főnyi csoport indult utnak.

(BELGRÁD.) A jugoszláv sajtó színes riportokban számol be Mussolininek az olasz-jugoszláv határon tett látogatásáról.

(RÓMA.) Az Abessziniába áttelepített olaszok száma már meghaladja az öt milliót.

(ADDIS ABABA.) Az Aetiop stratégiai országot hálózat kiépítése lázasan folyik. Az eddig elkészült utvonala meghaladja a 3000 kilométert.

(ALGER.) Tegnap újabb arab szeparatista tüntetés volt, amelynek során számos letartóztatást volt.

(OSLO.) Aláírták az új dán-norvég kereskedelmi szerződést.

(MARSEILLE.) A dokkmunkások sztrájkja még mindig tart, bár a kiküldött belügyminiszteri megbízott mindent elkövet az ellentétek elsimítására.

(DETROIT.) A General Motors egyik üzemében kazánrobbanás történt, amely 4 embert megölt és 21-et megsebesített.

Izgalmos és eredményes hajsza 167.000 lej után

Két óra alatt kinyomozta a rendőrség, hogy hová tűnt el a kolozsvári bankigazgató özvegyének készpénze -- Letartóztatták a trafikos házaspárt, akik az uriaszony vagyonkáját elrejtették

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Kitűnő és maga nemében páratlanul szenzációs fogást végeztek szombaton délután a kolozsvári rendőrség bünyügyi osztályának vezetője, dr. Draghiciu igazgató és agilis detektívjei. Alig két óra alatt lázas nyomozás után megtalálták

rejtélyes körülmények között eltűnt 167.000 lej készpénzt

a károsult legnagyobb öröme és felleteseinek legőszintébb elismerésére és meglelégedésére.

„Uraim, elvesztettem vagyonomat, segítsenek rajtam“

Szombaton délután 2 óra tájban E. A. né Cosbuc-u. 9. szám alatt lakó uriaszony, egy volt kolozsvári közismert bankigazgató özvegye, halálsápadtan és könnyes szemekkel megjelent a bünyügyi igazgatónál és sirva elpanaszolta, hogy valamelyik üzletben ott felejtette 167 ezer lej készpénzt tartalmazó aktatáskáját, mely összeget a délelőtti órákban vette ki az egyik kolozsvári bankból.

— Az utolsó vagyonomat vesztettem el — mondotta a kétségbeesett uriaszony — segítsenek rajtam, mert három gyermekem van és nem lesz miből felneveljem őket.

Dr. Draghiciu bünyügyi igazgató azonnal valamennyi detektívjeivel együtt lázas nyomozásba kezdett a nagyértékű tartalmazó aktatáska után. Izgalmas hajsza közben a rendőrség emberei bementek a Regele Ferdinand-ut 28. szám alatti tőzsdébe, ahol az érzékenyen károsult asszony szintén megfordult. A trafikosnő, Mandel Ferencné azt a feleletet adta a rendőrség közegeinek, hogy a nő nem felejtette ott a készpénzt.

Hajsza 167.000 lej után

— Dehogyan is felejtette itt a táskát — mondotta határozott hangon Mandel Ferencné — hiszen rögtön utána szaladtunk volna, hogy átadjuk.

A rendőrigazgató detektívjeivel együtt eltávozott a helyiségből és érdeklődni kezdett. Az uccán a bünyügyi igazgató megtudta, hogy a déli órákban a trafikban lázas sürgős-forgás volt és ezután az üzletben szolgálatot teljesítő kifizetőleány sietős léptekkel eltávozott a tőzsdéből.

Miután tudomást szereztek arról, hogy a leányka ebédelni ment lakás-címét azonban nem tudták, két bünyügyi detektív néhány lépésnyire elbujva megvárta a kifizetőleány visszatérését és nyomban előállították a bünyügyi osztályra. Itt a kisleányt vallatásra fogták, de a 16 éves kisleány konokul tagadott, hogy valami tudomása is lenne az elvesztett pénzről.

A keresztkérdések során azonban zarvarba jött a kisleány és végül így szolt: — El mondom az egész dolgot, tudom hol van a pénz. Én dugtam el a gazdámnál.

A továbbiakban a kiskoru leány elmondotta, hogy miután az özvegy uriaszony eltávozott a trafikból, Mandel Ferencné villámgyorsan eldugta a táskát alá az ott felejtett pénzes aktatáskát. Néhány perc múlva, amikor az özvegy uriaszony idegesen visszament a aktatáskája iránt érdeklődött Mandel Ferencné jelezte a kisleánynak, hogy hallgasson. A károsult uriaszonynak pedig azt mondomta, hogy nem hagyta ott táskáját.

Néhány perc múlva megérkezett Mandel Ferenc, a trafikosnő férje és az asszony ura felé fordulva azt mondomta:

— Menj el fiam, a kisleánnyal lakásunkra ezzel a csomaggal...

És a kezébe nyomta a 167.000 lejt tartalmazó csomagot, amelyben a táskából kivett pénz volt.

Most már gazdagok vagyunk, van hozomány

R. I. kiskoru kifizetőleány és Mandel Ferenc átvéve a pénzt, a trafikos Reg. Ferdinand-ut 19. szám alatt levő lakására siettek. Ott a pénzt megolvasták és amikor meglátták a 167 ezer lejt, Mandel Ferenc trafikos így dedelgette a kifizető leányt:

— Most már gazdagok vagyunk. Lesz hozományod is...

Mandel — miután a pénzt a kályhába eldugta — arra utasította a kisleányt, hogy a Cotita-ucca felőli hátsó kapun menjen ki az udvarról és mellékutcákon menjen haza ebédelni. Dr. Draghiciu bünyügyi igazgató, miután a kifizetőleányt részletesen kihallgatta, két detektívvel együtt kocsin kiszálltak a trafikba és újból a pénz iránt érdeklődtek. Úgy Mandel Ferenc, mint a felesége ismét kategórikusan kijelentették, hogy semmit sem tudnak a pénzről. A bünyügyi igazgató ekkor a tőzsdét rögtön lezárta, a trafikost valamint a feleséget gépkocsijába vette és kiszálltak Mandel magánlakására. Itt a 167 ezer lejt tartalmazó csomagot a kályhában hiánytalanul megtalálták.

— Most sem tudnak Önök a pénzről? — fordult a bünyügyi igazgató a házaspár felé, akik adósok maradtak a válasszal és habozni kezdtek. Előállították őket a rendőrkveszturára és megkezdtek kihallgatásukat. A vallatásuk során Mandel Ferenc első percben tagadni kezdett, de amikor a kifizetőleánnyal szembesítették, kénytelen volt töredelmes vallomást tennie. Azután férjének, Mandel Ferencnek kihallgatása következett, aki szintén beismerte tettét.

Néhány perc múlva bezárult mögöttük a zárka ajtaja. A károsult özvegy uriaszony később három kislány kíséretében újból megjelent a rendőrségen, hogy pénzének sorsa iránt érdeklődjék. Mikor a bünyügyi igazgató közölte vele hogy meg van a pénz és átadta neki, nagy örömeiben szívéhez kapott és összeesett.

Majd magához térve így hálálkodott:

— Az Isten áldja meg Önöket, megmentették az életemet...

Dr. Horvath tartományi rendőrségi vezérfelügyelő, valamint dr. Timbus rendőrkvesztor, amikor a kitűnő fogásról tudomást szereztek, személyesen megjelentek dr. Draghiciu igazgató irodájában és melegen gratuláltak nekik a bravuros és gyors eredményű nyomozásért és sikerekért.

Pap János.

Borzalmas módon állt bosszút leánya elrablóján egy kínai pincér

Egy hong-kongl angol bankár szörnyű halála

(LONDON.) A legizgalmasabb amerikai filmdrámákat is felülmúlja az a bűncselekmény, amely Hongkongban játszódott le, lévén a dráma mindkét főszereplője angol, a titokzatos bűntény kibogozása is az angol hatóságok elé tartozik.

Az egyik legismertebb hongkongi étteremben megjelent nemrégiben Cunningham angol bankár, aki esztendő óta vezető szerepet játszik a hongkongi angol kolóniában. Nem sokkal később belépett ugyanennek az étteremnek a táján dr. Ashley fiatal angol orvos, aki mint régi ismerőst köszöntötte Cunningham bankárt, az asztalához lépett, majd láthatóan heves szaváltás kezdődött közöttük. A már öszhaju bankár igyekezett megnyugtatót a rendkívül izgatottan viselkedő orvost, aki azonban néhány perccel később sarkonfordult és elhagyta az éttermet.

HALÁL A KINAI ÉTTEREMBEN

Cunningham a hongkongi kínai étteremben használatos kis kínai evőpálcikákkal folytatta az étkezést, de néhány pillanat múlva elsápadt, hirtelen a szívéhez kapott és holtan fordult le a székről.

A nyomozás első megállapítása szerint Cunningham bankár nem természetes halállal halt meg, hanem gyarsanölő mérget juttattak szurás útján a szervezetébe. Nem sokkal később jobb hüvelykujján meg is találták az alig látható finom sebhelyet, amelyen át a mérge a szervezetébe hatolt.

A gyanu Ashley dr. ellen irányult, miután kiderült, hogy a bankár és az orvos vetélytársak voltak, amennyiben mindketten a hongkongi angol kolónia egyik legszebb leányának udvaroltak. Állítólag a szaváltás is emiatt keletkezett kettejük között az étteremben és nemsokkal ezt követően történt, hogy Cunningham holtan bukkolt le a földre. Miután azt is tudták hogy Ashley rendkívül gyors és ügyes sebész és a bankárral halála előtt senki nem érintkezett, ugyszólván százszázalékos bizonyosnak látszott, hogy a fiatal orvos egy óvatlan pillanatban fecskendőszurással megölte vetélytársát, akkor, mikor az éppen feleje nyujtotta kezét.

AZ ORVOS VÉDEKEZÉSE

A tanuk terhelő vallomása után a vizsgálóbíró letartóztatta Ashley dr.-t, aki azonban a leghatározottabban tiltakozott a vád ellen. Elmondotta, hogy a vendéglőben valóban indultatos szaváltás folyt le közte és Cunningham között, de nem a sokat emlegetett angol hölgy miatt — aki egyébként már négy hete a törvényes felesége —, hanem azért, mert ő felszólította Cunninghamot, hogy kerülje el házukat, felesége ugyanis nem szívesen látja látogatásait.

Ennek pedig az a magyarázata, hogy a közel 50 éves bankárt köztudomás szerint gyengéd kapcsolatok fűzték egy fiatal kínai lányhoz, akit a bankár elcsábított és mikor a lány apja, egy Yu-Li nevű ember fel akarta jelenteni, Cunningham ópiumcsempészési váddal támadt a szerencsétlen apa ellen.

A vizsgálóbíró érthető kételkedéssel fogadta az orvos védekezését, ellenben újabb vizsgálatot rendelt el. A szakértő orvosok a holttest újabb vizsgálatánál megdöbbentő felfedezésre jutottak. Nevezetesen a halottnak nemcsak a jobb, de a bal hüvelykujja is sebes volt és megállapították, hogy mindkét kis szurást azok az evőpálcikák okozták, amelyekkel a bankár az ebédjét fogyasztotta a kínai étteremben.

GYILKOSSÁG AZ ELEFÁNT-
CSONT PÁLCIKÁKKAL

Most már ezen az alapon folytatták a nyomozást és a hongkongi vendéglő valamennyi pincérét, szakácsát kihallgatták. Így terelődött a gyanu Yu-Li-re, aki ebben az étteremben mint pincér dolgozott. A további vizsgálat megállapította, hogy a pincér bosszút akart állni leánya csábítóján, a szokott nál is jobban kihegyezte a csontpálcikákat és azokat valamilyen gyorsanölő mérgebe mártotta. Mikor Cunningham megjelent az étteremben, Yu-Li, aki régen várt erre a találkozóra, ezt a két mérgebe mártott elefántcsont pálcikákat rakta tányérja mellé. A pálcikák olyan hegyesek voltak, hogy emberi számítás szerint Cunninghamnak étkezés közben meg kellett szurnia mind a két hüvelykujját. Így is történt.

A kínai pincér nem is tagadta a gyilkosságot, sőt büszkén hangoztatta, hogy: sikerült a bosszúja és most már elégedett...

Elmondotta, hogy a bankár formálisan elrabolta egyetlen leányát és amikor ő emiatt a rendőrséghez fordult, a legszörnyűbb helyzetbe került, mert a nagy befolyású Cunningham őt ópiumcsempészésért lecsukatta. Amikor kiszabadult, elmenekült Hongkongból, majd amikor hat hónapi távollét után, külsőleg teljesen megváltozva tért haza, mint pincér helyezkedett el a nagy étteremben, ahol az angol kolónia tagjainak egy része étkezik. Itt látta meg ismét Cunninghammet is. Hosszu, álmatlan éjszakákon kidolgozta bosszútervét és a keleti ember szívósságával várt a pillanatra, hogy megölje azt, aki leányát elcsábította.

Yu-Lit letartóztatták. A kínai anya boldog mosollyal ment börtönbe azzal, hogy: nyugodtan várja büntetését, mert most már elvégezte feladatát...

Miért kerül Szamosujváron 126 leibe a tűzifa méter mázsája?

(GHERLA-SZAMOSUJVÁR.) Az a félelem, hogy Szamosujvár lakossága a téli hónapok alatt megfelelő tüzelőanyag nélkül marad, alaptalannak látszik. Ugy a nagy tűzfarakták, mint a kiskereskedők, megfelelő készlettel rendelkeznek. A tűzifa ára azonban indokolatlanul magas, mázsája vágott fa ára ma 126 lej. Ez a körülmény nyugtalanítja a város lakosságát, mely joggal tart attól, hogy ha a hatóságok nem hoznak megfelelő intézkedést, Szamosujvár lakossága áldozata lesz az árúzerkedésnek.

— Felhívás a CFR nyugdíjasaihoz. Értesitem a CFR nyugdíjasokat, szíveskedjenek szeptember 30-ig befizetni a vasuti pénztárnál a szabadjegyek után esedékes 20 lejt, különben a szabadjeggyel nem lehet utazni. J. Crisan, elnök

— Házasság. Bartha Piroska és Tutin Richard Arthur f. hó 25-én vasárnap este fél 7 órakor tartják esküvőjüket a Szent Mihály templomban. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— A kolozsvári róm. kath. egyházközség ünnepi hete. A Szent Mihályról nevezett kolozsvári egyházközség és templom védőszentjének napját a szokásos fényes ünnepi meg Szent Mihály napja előtt három este: 26-án, hétfőn, 27-én, kedden és 28-án, szerdán 7 órakor a templomban litánia és szent beszéd lesz. A beszédeket dr. Napholtz Pál, dr. Biró Vencej és Veress Ernő mondják. Szeptember 29-én, csütörtökön reggel fél 7 és fél 8 órakor csendes szentmise, 10 órakor ünnepélyes mise. A szentbeszédet Márton Áron apostoli kormány, plebános mondja. Ugyanakkor lesz a Márton Áron plebánosi beiktatása amelyet Zomora Dániel nagyprépost végez. A szentmise alatt az egyházközség választmány tagjainak és hívek szentáldozása. A szentmise után a Marianum disztermében az egyházközség ünnepélyes rendkívüli közgyűlést tart.

Nyomatott a MAYER könyvnyomda körforgóján.

BUN DE IMPRIMAT